

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie EZK

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat

Plaats en datum: Den Haag, 24 januari 2024
Betreft: Verzoek naar aanleiding van de evaluatie van de werkwijze 'Beleidskeuzes uitgelegd'
Ons kenmerk: 2024Z00948/2024D02249

Geachte mevrouw Adriaansens,

Namens de commissie voor Economische Zaken en Klimaat kan ik u berichten zij met interesse kennis heeft genomen van de brief van de minister van Financiën inzake de evaluatie van de werkwijze 'Beleidskeuzes uitgelegd' (Kamerstuk 31865, nr. 231).

Voor het uitoefenen van de controlerende taak van de Kamer is goede, transparante onderbouwing van beleidskeuzes cruciaal. In de ogen van de commissie kan de werkwijze in elk geval in potentie een goede invulling geven aan de behoefte van de Kamer aan bondige inzichten over de centrale afwegingen en aannames bij (nieuwe) beleidsvoorstellen. De commissie is daarom ook geïnteresseerd in de lessen die u uit de evaluatie trekt om die potentie beter te benutten.

De evaluatie van 'Beleidskeuzes uitgelegd' stipt ook aandachtspunten aan die verder gaan. Het benoemt punten die al eerder door rapporteurs van de commissie en de Kamerbrede werkgroep informatieafspraken in haar rapport 'Grip op Informatie' (Kamerstuk 28362, nr. 68) zijn gemaakt. In deze brief wordt op beide soorten punten ingegaan.

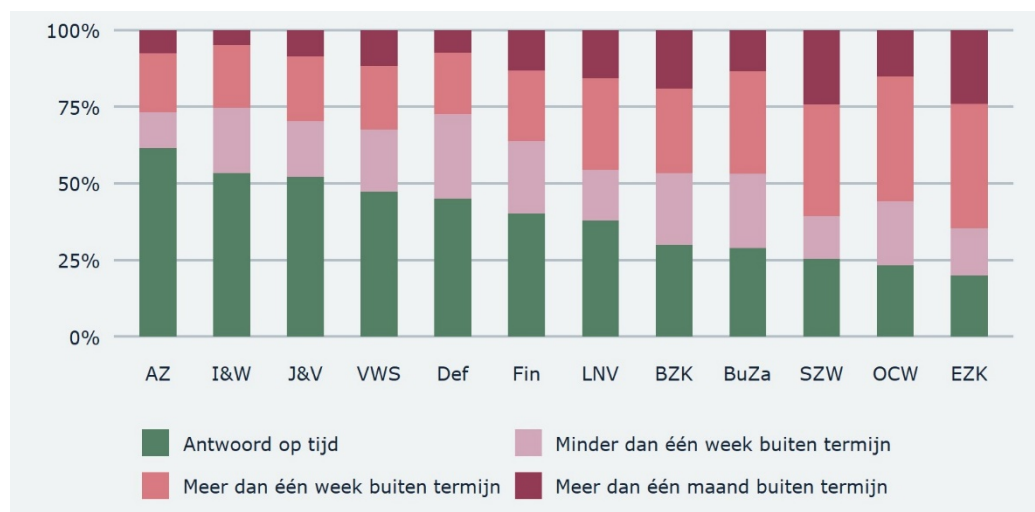
Globaal beeld informatievoorziening

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat ontvangt van uw ministerie jaarlijks meer dan duizend stukken (zie p 19 van het rapport Grip op Informatie). Dat is nog niet meegeteld de door u gestuurde antwoorden op schriftelijke vragen. Dat waren er in 2023 nog eens ruim 160. Daar bovenop kent uw ministerie ook nog websites waarop additionele informatie te vinden is zoals het 'dashboard klimaatbeleid', 'bedrijven beleid in beeld' en het dashboard Groningen. Bij elkaar gaat het om duizenden en duizenden pagina's aan informatie per jaar.

Net als de evaluatie 'Beleidskeuzes uitgelegd' constateerde de Kamerbrede werkgroep 'Informatieafspraken' eerder al dat de verwerking van al deze informatie als grote beproeving te bestempelen is. Tegen die achtergrond spreekt de evaluatie 'Beleidskeuzes uitgelegd' van een groeiende behoefte aan 'kwaliteit boven kwantiteit': compacte informatie over cruciale elementen als doelen, doeltreffendheid en doelmatigheid op een herkenbare plek. Dit is iets waar het kader in potentie aan kan bijdragen.

De evaluatie stelt daar bovenop dat de bevindingen niet los zijn te zien van de bredere context van de informatievoorziening van het parlement en de knelpunten die daar spelen. Afgelopen jaar bracht de werkgroep informatieafspraken haar rapport 'Grip op Informatie' uit. Dat rapport liet onder andere zien dat verreweg het merendeel van de schriftelijke vragen Rijksbreed buiten de hiervoor gestelde maximale termijn werd beantwoord. Uitgesplitst naar ministeries, scoorde uw departement als laatste (zie figuur 1). Het rapport benoemt ook andere problemen zoals het gespannen contact tussen ministerie en Kamer en stukken die vlak voor het debat waarin ze besproken worden naar de Kamer worden gestuurd.

Figuur 1: beantwoording schriftelijke vragen 2021-2022, naar ministerie

Werken aan betere informatievoorziening

Zowel de evaluatie van 'Beleidskeuzes uitgelegd' als het rapport 'Grip op Informatie' bevatten wensen voor verbeteringen en aanbevelingen/suggesties hoe daar te komen.

Een belangrijke aanbeveling in de evaluatie van 'Beleidskeuzes uitgelegd' is om de implementatie van de nieuwe werkwijze van het 'Beleidskompas' hiervoor aan te grijpen. Dit biedt kansen om een proces te ontwerpen waarmee beter tegemoet kan worden gekomen aan wensen van de Kamer, zoals die uit de evaluatie 'Beleidskeuzes uitgelegd', het onderzoek van de werkgroep Informatieafspraken en eerdere aanbevelingen van rapporteurs van deze commissie naar voren zijn gekomen. In het bijzonder noemt de commissie de wijze waarop de Kamer vroegtijdig over 'Beleidskeuzes uitgelegd' informatie kan beschikken, een omslag naar een focus op kwaliteit boven kwantiteit en maatregelen om die kwaliteit van beleidsonderbouwing verder op te schroeven (zie rapport Algemene Rekenkamer 'Inzicht in kwaliteit' waarin van de drie EZK-voorstellen er twee onvoldoende en een matig scoorden).

Een belangrijke advies van de Kamerbrede werkgroep Informatieafspraken is om een permanente en herkenbare structuur in het leven te roepen waar kwesties rondom de informatievoorziening in de praktijk aan de orde kunnen worden gesteld (zie hoofdstuk 4, pagina 35). De geschetste structuur omvat zeven stappen en is bij veel van die stappen afhankelijk van de wijze waarop specifieke commissies en ministeries dit hebben vormgegeven. Dat geldt bijvoorbeeld met betrekking tot het ambtelijk contact tussen commissiestaf en ministerie, de invulling van de rol van de parlementair contactpersoon en de insteek van het gesprek van de bewindspersonen met de commissie over werkwijze en werkafspraken.

Dit laatste is een cruciaal onderdeel van de structuur om gezamenlijk – zoveel mogelijk op basis van data, inzichten en analyse – te reflecteren op hoe het gaat, wat de knelpunten zijn en hoe die kunnen worden aangepakt. De werkgroep stelt voor om in die gesprekken ook de planningsbrief een centrale rol te geven. Die brief speelt idealiter een belangrijke rol in het zoveel mogelijk planmatig werken en duidelijkheid te verschaffen over wat er wanneer verwacht kan worden.

Om zoveel mogelijk uit dit gesprek te halen verzoekt de commissie u daarom uiteen te zetten hoe u aankijkt tegen de huidige werkwijze om transparantie over beleidskeuzes te geven en – in meer algemene zin – de informatievoorziening aan onze commissie. Daarbij kunt u schetsen hoe u dit georganiseerd heeft, de knelpunten waar u daarbij tegenaan loopt en hoe u aankijkt tegen de knelpunten die blijken uit de in deze brief genoemde onderzoeken. Vervolgens vraagt de commissie u in te gaan op hoe u met de implementatie van het Beleidskompas denkt de genoemde knelpunten

beter te adresseren en tegemoet te komen aan de wensen van de Kamer, zoals die in de genoemde onderzoeken en in deze brief zijn geuit.

Hoogachtend,

de griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat,

D.S. Nava